



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci žalobcu: **Mgr. P. N.**, bytom Z., zastúpeného **JUDr. M. Ď., PhD.**, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie T., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Banskej Bystrici**, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica, za účasti účastníka správneho konania: **Slovenská republika – Ministerstvo hospodárska SR**, so sídlom Mierová 19, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 8/2009 zo dňa 4. júna 2009, o odvolaní žalovaného a účastníka správneho konania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/76/2009-47 zo dňa 25. novembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/76/2009-47 zo dňa 25. novembra 2009 vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/76/2009-47 zo dňa 25. novembra 2009 v časti výroku o náhrade trov konania **z m e ň u j e** tak, že žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 406,71 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie účastníka správneho konania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/76/2009-47 zo dňa 25. novembra 2009 **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 60,44 € na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. M. Ď., PhD., vedený v T., a.s., číslo X. v lehote troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) zrušil v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie Správy katastra Veľký Krtíš č. X 25/2008 zo dňa 17. februára 2009 a vec vrátil žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, nakoľko po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby došiel k záveru, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný súdom preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Správy katastra vo Veľkom Krtíši č. X 25/2008 zo dňa 17. februára 2009 (ďalej aj ako „prvostupňové správne rozhodnutie“), ktorým zamietla podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len ako „zákon č. 162/1995 Z. z.“ alebo „katastrálny zákon“) návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte v katastrálnom území D. do časti C listu vlastníctva č. X., ktorá sa týkala zápisu zmluvy o zriadení záložného práva, ktorej vklad bol povolený pod č. V 1088/96. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania vo výške 507,27 €.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že mal z obsahu spisu ako aj z vyjadrení účastníkov konania preukázané, že údaje katastra sú v rozpore s planou zmluvou o zriadení záložného práva č. X., uzatvorenou medzi veriteľom – S., a.s., Bratislava a záložcom – M., a.s., D., K., dňa 7. októbra 1996, pričom vklad záložného práva podľa tejto zmluvy bol povolený rozhodnutím príslušnej správy katastra pod č. V 1088/96 (s vyznačením rozhodnutia na záložnej zmluve) a zapísaný do listu vlastníctva č. X. pre katastrálne územie D. pod položkou výkazu zmien 50/96. Uviedol ďalej, že z obsahu spisu vyplývajú skutočnosti, že v tom čase bola v časti B listu vlastníctva č. X. ako vlastníč zapísaná spoločnosť M., a.s., K., ktorá nadobudla vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22. marca 1994. Na majetok spoločnosti M., a.s., bol dňa 18. marca 1999 vyhlásený konkurz. Na základe vylučovacej žaloby (tzv. excidenčnej žaloby) podanej Slovenskou republikou, v zastúpení Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku SR rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 46Cb/20/99 dňa 5. novembra 2001, že nehnuteľnosti v katastrálnom území D., zapísané na liste vlastníctva a to pozemky parc. č. X., X., X., X., X. a X. (ktoré nehnuteľnosti sú predmetom záložného práva) sú vylúčené z konkurznej podstaty úpadcu M., a.s.. Následne, v nadväznosti na spomínaný rozsudok, uzatvorila spoločnosť M., a.s., zastúpená predsedom predstavenstva a podpredsedom predstavenstva s Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku SR dňa 23. septembra 2002 v súlade s § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka Dohodu č. 1 o urovnaní (ďalej aj ako „dohoda o urovnaní“), predmetom ktorej boli pozemky zapísané na liste vlastníctva č. X., v katastrálnom území S.S. parc. č. X., X., X., X. a X. s tým, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je Slovenská republika v správe

Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR, a to od účinnosti tejto dohody. Na základe dohody o urovnaní Správa katastra Veľký Krtíš zapísala vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tejto dohody na list vlastníctva č. X., katastrálne územie D., pod č. zmeny 21/03 s tým, že na dohode bolo vyznačené povolenie záznamu pod č. Z 754/2003, dňa 31. marca 2003, avšak záložné právo viaznuce na pozemkoch zapísaných na liste vlastníctva č. X., dotknutých záložnou zmluvou, zo dňa 7. októbra 1996, do časti C listu vlastníctva č. X., zapísané nebolo.

Odvolávajúci sa na ustanovenia § 151a, § 151c ods. 3, § 151h ods. 1, ods. 2 a ods. 5, § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka krajský súd argumentoval, že práve z citovaných ustanovení vyplýva pre posudzovaný prípad rozhodujúca skutočnosť, že pri prevode zálohu prechádzajú na nadobúdateľa zálohu všetky práva a povinnosti, plynúce zo záložnej zmluvy, zdôrazniac zároveň, že v konaní pred správou katastra nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že záložné právo, vzniknuté veriteľovi na základe záložnej zmluvy z roku 1996, zaniklo. Uviedol ďalej, že veriteľ (aj ďalší veritelia, ktorí postupne nadobudli pohľadávku na základe zmlúv o jej postúpení) zrejme ani nevedeli o existencii dohody o urovnaní medzi pôvodným záložcom a Ministerstvom pre správu a privatizáciu SR, a tým ani nevedeli o zmenšení predmetu zálohu, zapísaného pôvodne na liste vlastníctva č. X. Dôvodil ďalej, že pokiaľ správa katastra zapísala na list vlastníctva č. X., katastrálne územie D., záznamom vlastníctvo v prospech Slovenskej republiky – Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR, tak mala zapísať na uvedený list vlastníctva aj do jeho časti C ťarchu, viaznucu na predmetných pozemkoch podľa záložnej zmluvy č. X. zo dňa 7. októbra 1996 (ďalej aj ako „záložná zmluva“) v prospech oprávneného záložného veriteľa, prípadne jeho nástupcu, a pokiaľ tak neurobila, vznikol medzi údajom v zápise v katastri a záložnou zmluvou rozpor. Krajský súd uviedol, že rozsudok konkurzného súdu (Krajský súd v Banskej Bystrici) sp. zn. 46Cb/20/99, na ktorý sa žalovaný odvoláva v odôvodnení svojho rozhodnutia, nevyslovil vo svojej výrokovej časti neplatnosť žiadnej zmluvy (prevodnej alebo záložnej) ani neurčoval vlastníctvo v rozsudku uvedených a označených pozemkov, stotožňujúc sa s názorom žalobcu ohľadne povahy žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, ktorá je žalobou procesnou, doplniac zároveň, že výrok rozsudku o takejto žalobe nerieši vlastnícke právo k veci, pričom súd sa touto otázkou zaoberá ako s predbežnou otázkou v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré nie je záväzné pre účastníkov konania, a preto z odôvodnenia spomínaného rozsudku nemohol vychádzať ani žalovaný správny orgán. Záverom uviedol, že predmetom preskúmania nebol zápis vlastníckeho práva na list vlastníctva č. X. (záznamom), ale predmetom bola absentujúca skutočnosť nezapísania záložného práva na tento list vlastníctva, a preto v danom štádiu sa súd nemohol ani zaoberať správnosťou zápisu na daný list vlastníctva, pričom dodal, že pokiaľ bolo vlastníctvo zapísané na list vlastníctva č. X. záznamom, tak už záložné právo zapísať vkladom nemožno. Z vyššie uvedených dôvodov mal preto krajský súd za to, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto ich s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil a vec vrátil žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi priznal trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 66 € a trovy právneho

zastúpenia za 4 právne úkony (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie žaloby, porada s klientom, zastupovanie na pojednávaní dňa 18. novembra 2009) po 53,49 €, za 1 úkon (zastupovanie na vyhlásení rozhodnutia dňa 25. novembra 2009) 26,74 € + 5x režijný paušál po 6,95 € + 2x náhrada za stratu času na pojednávanie a späť (6 polhodín x 11,59 €) 69,54 € + 2x cestovné na pojednávanie osobným motorovým vozidlom V. po 13,37 €, t.j. celkom spolu so súdnym poplatkom 507,27 €, pričom pri vyčíslení náhrady trov právneho zastúpenia vychádzal z Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len ako „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), konkrétne z jej ustanovení § 11 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 17 ods. 1.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa jeho zrušenia resp. zmeny. V súvislosti so zrušením napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia mu veci na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci namietal, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku nevyslovil názor na ďalší postup. Nesúhlasiac s názorom krajského súdu, že pri prevode zálohu prechádzajú na nadobúdateľa zálohu všetky práva a povinnosti zo záložnej zmluvy podľa § 151h ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Občianskeho zákonníka, tvrdil, že **v danom prípade k žiadnemu prevodu zálohu nedošlo**, zdôvodniac svoje stanovisko tým, že **o prevod vlastníckeho práva k predmetu zálohu by išlo v prípade dvoj a viac stranných právnych úkonov – zmlúv, pri ktorých prechádza vlastnícke právo z právneho predchodcu na právneho nadobúdateľa na základe právnej listiny, pričom vznik takéhoto práva je podmienený rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (§ 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka)**, pričom v danom prípade k založeniu listu vlastníctva č. X. v katastrálnom území D. nedošlo na základe zápisu vlastníckeho práva zo zmluvy o prevode vlastníctva, a preto na tento právny stav ani nemožno aplikovať ustanovenie § 151h ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dôvodil ďalej tým, že vlastníkom nehnuteľností, tvoriacich predmet zálohu, bol pôvodne M., a.s., v konkurze, ktorého vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, tvoriacich predmet zálohu, však bolo vyvrátené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 46Cb/20/99, ktorý rozsudok je zapísaný na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie D., formou poznámky, vyvracajúcej hodnovernosť údajov katastra o vlastníckom práve M., a.s., k predmetným nehnuteľnostiam. Uviedol, že v rámci konania o vylúčení veci z konkurznej podstaty si konkurzný súd vyriešil predbežnú otázku – vlastnícke právo, ktorej rozuzlenie potreboval na účely posúdenia, či nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty úpadcu M., a.s., s konštatovaním, že nakoľko predmetné nehnuteľnosti neboli v čase vyhlásenia konkurzu vo vlastníctve úpadcu, boli z konkurznej podstaty rozsudkom vyňaté. Namietal, že v rámci správneho konania nevychádzal z odôvodnenia rozsudku, ale z jeho výroku, ktorý je pre neho podľa § 159 ods. 2 OSP záväzný, z obsahu ktorého vyplýva, že nehnuteľnosti, tvoriace predmet zálohu, nie sú vo vlastníctve úpadcu, keďže nepatria do jeho konkurznej podstaty. Upriamiac pozornosť na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ chcel prvostupňový súd posúdiť, či žalobca bol ukrátený na svojich právach, tak sa mal tiež zaoberať otázkou platnosti

záložnej zmluvy a takisto si mohol vyriešiť otázku, či záložná zmluva, na základe ktorej sa žalobca domáha zápisu záložného práva vo svoj prospech, je platným, resp. neplatným právnym úkonom, súčasne mu vytýkajúc, že k obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, zaoberajúceho sa touto otázkou, s výsledkom zastania **právneho názoru o neplatnosti záložnej zmluvy**, nezaujal žiadne stanovisko a vôbec platnosť, resp. neplatnosť záložnej zmluvy neriešil. Konštatoval, že pokiaľ by aj existoval právny stav, že záložná zmluva je platná, aj tak v operáte katastra nehnuteľností nemôže a ani nemohla byť chyba takého charakteru, akej opravy sa žalobca domáha, doplniac, že chyba takého charakteru by mohla byť len v takom prípade, keby žalobca v minulosti požiadal na základe právnej listiny o zápis záložného práva záznamom v prospech záložcu v osobe záložného veriteľa, ktorá skutočnosť v minulosti nenastala, a preto neexistuje rozpor medzi listinou evidovanou v zbierke listín katastrálneho operátu pod položkou zmeny a zápisom listiny na liste vlastníctva tak, ako uvádza žalobca v návrhu na opravu chyby. Uviedol, že záložné právo je v operáte katastra nehnuteľností evidované na liste vlastníctva č. X. v katastrálnom území D. tak, ako k jeho zápisu došlo po povolení vkladu záložného práva zo záložnej zmluvy v operáte katastra nehnuteľností, t.j. v prospech toho subjektu, ktorý bol označený v záložnej zmluve V 1088/96 ako záložný veriteľ, a to pod položkou zmeny 50/96 s tým, že na správu katastra v minulosti nedošli žiadne právne listiny na zápis záložného práva záznamom na základe postúpenia pohľadávky v prospech žalobcu, až návrh na opravu chyby, pričom položil otázku, ktorou sa dopytoval odpovede v súvislosti so zápisom žalobcu na list vlastníctva č. X., resp. X. v postavení záložného veriteľa, keďže jediný úkon, ktorý žalobca urobil, bol návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte, poukazujúc zároveň na to, že časť parcely č. 1418/4, tvoriacej predmet zálohu, je naďalej evidovaná na liste vlastníctva č. X. Namietal tiež proti názoru krajského súdu, že záložné právo v prospech žalobcu má byť v katastri nehnuteľností evidované, avšak súd opomenul a ani neskúmal skutočnosť, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky niekoľkokrát v minulosti. Dopytoval sa ďalej odpovede na otázku, týkajúcu sa **spôsobu, akým sa v prípade zápisu žalobcu ako záložného veriteľa dostanú do zbierky listín listiny preukazujúce jeho postavenie**, a taktiež na právnu záväznosť pôvodnej záložnej zmluvy, keby sa do operátu katastra nehnuteľností zapísal záložný veriteľ **na základe rozhodnutia o oprave chyby vydaného v správnom konaní**. V tejto súvislosti uviedol, že by musel byť logicky vykonaný pod položkou zmeny v operáte katastra nehnuteľností, zápis zmeny záložného veriteľa záznamom podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona a pod číslom zmeny by museli byť zaevidované jednotlivé právne listiny preukazujúce zmenu záložného veriteľa v zbierke listín s tým, že za predpokladu platnosti záložnej zmluvy by zmena mohla byť zapísaná len na základe záznamu, a nie cez inštitút opravy chyby v katastrálnom operáte, a preto poukazujúc na to, že zo žiadnej právnej listiny doposiaľ evidovanej v zbierke listín pod položkou zmeny v operáte katastra nehnuteľností v katastrálnom území D. na Správe katastra Veľký Krtíš nevyplýva žalobcovi postavenie záložného veriteľa, sa domnieva, že svojím rozhodnutím žalobcu neukrátil na jeho právach. Odvolávajúc sa na tieto skutočnosti mal za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, namietajúc súčasne aj správnosť vyčíslených trov konania, argumentujúc tým, že z podanej žaloby mal preukázané, že táto je podpísaná a podaná priamo žalobcom, a nie jeho právnym

zástupcom, a z uvedeného dôvodu sa domnieva, že počet úkonov právneho zastúpenia, režijný paušál, ako aj náhrada za stratu času nie sú stanovené v správnej výške.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol k jeho tvrdeniu, že **v posudzovanom prípade nedošlo k žiadnemu prevodu zálohu**, že toto tvrdenie nemá oporu v právnom a skutkovom stave danej veci, nakoľko nehnuteľnosti pôvodne zapísané na liste vlastníctva (ďalej aj ako „LV“) č. X., pre katastrálne územie D. ako pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 46 509 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 4 012 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 850 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 930 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 622 m², pozemok parc. č. X. ostatné plochy o výmere 14 097 m², boli prevedené na základe dohody č. X. o urovnaní zo dňa 23. septembra 2002 (ďalej aj ako „dohoda o urovnaní“) na Slovenskú republiku – Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku SR (Z 754/03) s tým, že právnym titulom na zmenu vlastníckeho práva bola v tomto prípade dohoda o urovnaní (čo dokazuje aj aktuálny výpis z LV č. X.), a Správa katastra Veľký Krtíš konala v rozpore s ustanovením § 28 ods. 1 a ustanovením § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, keď na základe takejto listiny vykonala nezákonnú zmenu vlastníckeho práva **formou záznamu** a zároveň bez akéhokoľvek právneho dôvodu vymazala riadne zapísané záložné právo právneho predchodcu žalobcu, pričom tento nezákonný postup v prípade zápisu dohody o urovnaní priznala aj samotná správa katastra v odôvodnení svojho rozhodnutia, dôvodiac ďalej, že tento postup správy katastra nemení nič na právnej povahe dohody o urovnaní, ktorá mala byť **titulom pre prevod** dotknutých nehnuteľností, a nemohla vylúčiť právne účinky v zmysle § 151h ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a spôsobiť tak zánik záložného práva. Argumentoval, že bez ohľadu na to, akým spôsobom boli prevedené dotknuté nehnuteľnosti, v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie D., malo v súlade s § 151h ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka prejsť na nadobúdateľa zálohu aj záložné právo, zriadené záložnou zmluvou, ktorej vklad bol povolený pod zn. V 1088/96. K tvrdeniu žalovaného, že **vlastnícke právo pôvodného vlastníka, spoločnosti M., a.s., „v konkurze“ bolo vyvrátené** rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 46Cb/20/99, upriamiac pozornosť na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudky sp. zn. 7 Obo/228/01 a sp. zn. 7 Obo/46/02) a názory právnej vedy, uviedol, že citovaný rozsudok konkurzného súdu nemohol mať žiadny vplyv na vlastnícke právo dlžníka M., a.s., „v konkurze“ k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v katastrálnom území D., zapísaným na liste vlastníctva č. X. ako pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 46 509 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 4 012 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 850 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 930 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 622 m², pozemok parc. č. X. ostatné plochy o výmere 14 097 m², **keďže výrokom rozsudku konkurzného súdu sa nerieši vlastnícke právo k veci**, aj keď sa touto otázkou súd zaoberá spravidla v odôvodnení rozhodnutia ako s predbežnou otázkou. Zdôraznil, že zápisom veci do konkurznej podstaty a rovnako právoplatným rozhodnutím o vylúčení veci zo súpisu konkurznej podstaty **nemôže byť nikdy určený vlastníak veci**. Nesúhlasiac s námietkou žalovaného, poukazujúcou na to, že v minulosti nepožiadaval o zápis záložného práva vo

svoj prospech formou záznamu uviedol, že v časti návrhu zo dňa 30. septembra 2008 (ktorým sa však Správa katastra Veľký Krtíš, ako aj Katastrálny úrad v Banskej Bystrici opomenuli zaoberať) **výslovne žiadal**, aby správa katastra buď **vykonala opravu údajov** katastrálneho operátu pre katastrálne územie D. na liste vlastníctva č. X. v časti C alebo **alternatívne vykonala zápis záložného práva formou záznamu**, pričom k návrhu na záznam pripojil všetky listiny, potrebné na preukázanie právneho nástupníctva (zmluvy o postúpení pohľadávky) medzi ním a pôvodným záložným veriteľom, spoločnosťou S., a.s., Bratislava, ktorej vklad záložného práva na liste vlastníctva č. X. bol povolený pod zn. V 1088/96. Uviedol ďalej, že po zistení výmazu záložného práva jeho právneho predchodcu bez akéhokoľvek právneho dôvodu postupoval v dobrej viere, domnievajúc sa, že konanie správy katastra mohlo byť len dôsledkom hrubej nebanlivosti (chyby), a preto žiadal jej nápravu s tým, že pre prípad, ak by oprava podľa názoru správneho orgánu nebola možná, požiadal aj o **zápis svojho záložného práva formou záznamu, pričom o tejto jeho žiadosti nebolo doposiaľ rozhodnuté**. Uviedol, že je pre neho irelevantné, či dôjde k zápisu jeho záložného práva formou opravy chyby v katastrálnom operáte alebo formou záznamu, záleží mu iba na tom, aby bolo jeho záložné právo, o ktoré prišiel nezákonným postupom správneho orgánu, znovu zapísané na príslušnom liste vlastníctva, poukazujúc na postup žalovaného správneho orgánu, ktorý svojím postupom **bráni** obnoveniu zákonného stavu, zneužíva svoje postavenie na šikanóznym postup nedôvodným zamietaním a ignorovaním jeho návrhov ako aj neúčelným uplatňovaním ďalších prostriedkov ochrany práva. Vo vzťahu k namietanej výške priznanej náhrady trov právneho zastúpenia, dôrazne odmietajúc tvrdenie žalovaného, uviedol, že tieto boli vyčíslené podľa skutočne vykonaných úkonov právnej pomoci a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 60,44 €, pozostávajúce z 1 úkonu právnej služby (porada s klientom, písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaného) à 53,49 € a 1x režijného paušálu v sume 6,95 €.

Proti rozsudku krajského súdu, **po uplynutí zákonnej lehoty** (táto mu uplynula dňa 1. februára 2010), podal odvolanie účastník správneho konania, navrhujúc odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zrušiť alebo zmeniť, a to z dôvodov tam uvedených, s ktorými sa však odvolací súd, vzhľadom na nevyhnutnosť odmietnutia odvolania ako oneskorene podaného podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP v spojení s § 204 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 vety prvej OSP, vecne nezaoberal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Z administratívneho spisu mal odvolací súd preukázané, že žalobca podal dňa 29. októbra 2008 na Správu katastra Veľký Krtíš návrh na opravu chýb v katastrálnom operáte, domáhajúc sa vykonania opravy údajov katastrálneho operátu a časti C: Ťarchy, listu vlastníctva č. X. tak, aby bolo k tam zapísaným nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území D. vedené ako pozemok parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría o výmere 46 509 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 4 012 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 850 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 930 m², pozemok parc. č. X. zastavané plochy o výmere 1 622 m², pozemok parc. č. X. ostatné plochy o výmere 14 097 m² **zapísané záložné právo v prospech veriteľa – P. N.**, rod. č. X., Z., tak, ako vyplýva zo zmluvy o zriadení záložného práva č. X. zo dňa 7. októbra 1996 (V 1088/96) v spojení so zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenou medzi JUDr. M. M. – S., a.s., „v konkurze“, sídlo: R., IČO: X. a Mgr. P. N., Z. zo dňa 4. februára 2008 v znení jej dodatku č. X., ďalej so zmluvou o postúpení pohľadávok č. X. zo dňa 10. marca 1998, zmluvou o postúpení pohľadávok č. X. zo dňa 10. marca 1998, zmluvou o postúpení pohľadávok č. X. zo dňa 25. septembra 1997, zmluvou o postúpení pohľadávok č. X. zo dňa 30. septembra 1997, v spojení so zmenkovým platobným rozkazom 49 Zm/282/97-19 zo dňa 2. februára 1998 a zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. X. zo dňa 7. októbra 1996, ako aj úverovou zmluvou č. X. Správa katastra Veľký Krtíš ako vecne príslušný orgán v zmysle § 16 ods. 2 a § 18 ods. 2 katastrálneho zákona, rozhodla v súlade s § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona v spojení so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších právnych predpisov, o návrhu žalobcu tak, že tento zamietla, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia sa neopodstatnene zamerala na to, že **zápis dohody o urovnaní** mal byť do katastra nehnuteľností prevedený vkladom podľa § 28 katastrálneho zákona a nie záznamom podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, pričom dôvodmi uvedenými v návrhu žalobcu sa nezaoberal. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, navrhujúc žalovanému správne orgánu, aby vykonal navrhovanú opravu katastrálneho operátu, pričom alternatívne sa domáhal zrušenia prvostupňového rozhodnutia a vrátenia mu veci na nové prejednanie a rozhodnutie. Žalovaný správny orgán o odvolaní žalobcu rozhodol podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku tak, že odvolanie zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie, v odôvodnení konštatujúc, že sa stotožňuje s výrokovou časťou odvolaním napadnutého rozhodnutia, avšak nesúhlasil s obsahom jeho odôvodnenia, konkrétne s dôvodmi, na základe ktorých

správny orgán prvého stupňa návrh na opravu chyby zamietol. Žalovaný správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že v konaní o oprave chyby prihliada z úradnej moci na absolútnu neplatnosť právneho úkonu, a to záložnej zmluvy, ktorej vklad v katastri nehnuteľností bol povolený rozhodnutím V 1088/96, a to z dôvodu, že spoločnosť M., a.s., K. nebola, prihladená na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 46Cb/20/99, vlastníkom nehnuteľností, a teda nemohla s týmito ani nakladať ani ich dať do zálohu S., a.s., Bratislava, odvolávajúc sa na ustanovenia § 39 a § 123 Občianskeho zákonníka, keďže z neplatného právneho úkonu nemôžu vzniknúť platne žiadne práva. Mal za to, že S., a.s., Bratislava, nemohla nadobudnúť k predmetným nehnuteľnostiam záložné právo, a preto pokiaľ aj v minulosti došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá mala byť zabezpečená záložným právom, nemohlo zo zákona dôjsť k prechodu záložného práva spojeného s postúpenou pohľadávkou v prospech žalobcu, a to v dôsledku absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy. V závere odôvodnenia konštatoval, že nepreskúmaval zápis vlastníckeho práva na liste vlastníctva č. X. v katastrálnom území D. s tým, že prvostupňové rozhodnutie preskúmal len v rozsahu podaného návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte, konkrétne či žalobca má resp. nemá byť zapísaný na predmetnom liste vlastníctva ako záložný veriteľ.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa vo svojom odôvodnení obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 1 ods. 1 katastrálneho zákona kataster nehnuteľností (ďalej len "kataster") je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov (ďalej len "právo k nehnuteľnosti").

Podľa § 2 katastrálneho zákona kataster slúži aj ako informačný systém, najmä **na ochranu práv k nehnuteľnostiam**, na daňové účely a poplatkové účely, na oceňovanie nehnuteľností, najmä pozemkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu, na tvorbu a ochranu životného prostredia, na ochranu nerastného bohatstva, na ochranu národných kultúrnych pamiatok

a ostatných kultúrnych pamiatok, ako aj chránených území a prírodných výtvorov a na budovanie ďalších informačných systémov o nehnuteľnostiach.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra.

Podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona **ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosťou sa údaje katastra týkajú**, môže kedykoľvek požiadať o odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Správa katastra je povinná vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb.

Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a) a § 78 ods. 1.

Podľa § 59 ods. 5 katastrálneho zákona na opravu chýb v katastrálnom operáte sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, **ak sa oprava týka údajov uvedených v liste vlastníctva**; to neplatí, ak ide o opravu výmery pozemku evidovaného v mape určeného operátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z účelu, ktorý kataster v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami katastrálneho zákona plní, s poukazom najmä na zabezpečenie právnej istoty údajov v ňom evidovaných, považuje za potrebné účastníkom tohto konania **ozrejmíť** podmienky, za splnenia ktorých je možné domáhať sa využitia ustanovenia § 59 katastrálneho zákona, teda dožadovať sa opravy údajov katastra, resp. údajov v katastrálnom operáte. Inštitút opravy údajov v katastri nehnuteľností slúži na opravu údajov, ktoré sú v rozpore s verejnou listinou alebo s listinou inou, pričom tejto korekcie je oprávnený domáhať sa ten, koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti sú konkrétnym údajom v katastri dotknuté, resp. ak samotná správa katastra zistí rozpor zapísaných údajov s verejnou listinou, je povinná **aj bez návrhu tieto údaje opraviť**.

Porovnávajúc obsah **listu vlastníctva č. X. a č. X.** v katastrálnom území D., nemôže odvolací súd inak, ako súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že príslušná správa katastra pri zápise vlastníckeho práva k pozemkom tvoriacim predmet zálohu na list vlastníctva č. X. duplicitne pochybila, keď jednak dohodu o urovnaní zapísala **formou záznamu a jednak záložné právo, vzťahujúce sa na tieto nehnuteľnosti nezapísala do časti C tohto listu vlastníctva**. V tejto súvislosti neobstojí tvrdenie žalovaného, že záložné právo je v operáte katastra evidované na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie D. tak, ako k jeho zápisu došlo po povolení vkladu záložného práva zo záložnej zmluvy, nakoľko do katastra nehnuteľností sa na základe **zmluvy o zriadení záložného práva zapisuje záložné právo vzťahujúce sa na konkrétnu nehnuteľnosť**, pričom v danom prípade na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie

D., po založení listu vlastníctva č. X. v totožnom katastrálnom území, sa predmet zálohu s výnimkou časti parcely č. X. nenachádza. Príslušná správa katastra tak **zavinila stav právnej neistoty** pre budúceho resp. budúcich nadobúdateľov predmetných nehnuteľností, keďže záložné **právo svedčiace záložnému veriteľovi ex lege postupom správy katastra nezaniklo**, a to ani so zreteľom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 46Cb/20/99, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté, že nehnuteľnosti tvoriace predmet zálohu **nepatria do konkurznej podstaty úpadcu – M., a.s., „v konkurze“**, na ktorý žalovaný poukazuje, **argumentujúc povahou excidenčnej žaloby, ktorá má skutočne len procesný charakter, a nijakým spôsobom nie je spôsobilá zmeniť právne vzťahy založené hmotným právom**. Preto tiež námietka žalovaného, ktorou upriamuje pozornosť na ustanovenie § 159 ods. 2 OSP, konkrétne na záväznosť výroku konkurzného súdu, neobstojí, nakoľko tento výrok neurčuje vlastníka veci. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že vyhodnotením záložnej zmluvy žalovaným správnym orgánom za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na spomínaný rozsudok, došlo z jeho strany k nezákonnému excesu jeho právomocí a tým k porušeniu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keďže zo žiadneho ustanovenia katastrálneho zákona nevyplýva, že by príslušná správa katastra bola oprávnená bez určovacieho výroku súdu o neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, resp. prevodnej zmluvy, týkajúcej sa predmetu zálohu, sama posúdiť existenciu resp. neexistenciu riadne zavkladovaného záložného práva.

Posudzujúc však obsah žalobcom podaného návrhu na opravu chýb v katastrálnom operáte, má odvolací súd zhodne s názorom žalovaného správneho orgánu za to, že v rámci **procesného postupu podľa § 59 katastrálneho zákona** nie je možné vyhovieť žalobcovmu návrhu na opravu chyby v časti požadujúcej **jeho zápis ako záložného veriteľa do časti C listu vlastníctva č. X.**, nakoľko na dosiahnutie tohto právneho stavu je **potrebné postupovať podľa § 34 a nasl. katastrálneho zákona**, avšak až po vykonaní opravy chyby v katastri nehnuteľností v časti C listu vlastníctva č. X., katastrálne územie D. v podobe zápisu záložnej zmluvy č. X., ktorej vklad bol povolený Správou katastra Veľký Krtíš pod V 1088/96, zapísanej pod pol. 50/96. S poukazom na uvedené mal správny orgán postupovať v súlade s § 3 ods. 2 v spojení s § 19 ods. 3 správneho poriadku a žalobcovi poskytnúť pomoc pri odstraňovaní nedostatkov podania, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpel v konaní ujmu. Táto povinnosť správneho orgánu, resp. právo účastníka správneho konania je zakotvené v čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky.

V súvislosti s námietkou žalovaného, vytykajúcou prvostupňovému súdu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia **ho nepoučil, ako má v danej veci ďalej postupovať**, sa odvolací súd s touto stotožňuje, nakoľko skutočne v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje jeho záväzný právny názor, ozrejmujúci ďalší postup príslušných správnych orgánov v správnom konaní (§ 250j ods. 6 OSP).

Odvolací súd preto doplnil v tomto smere prvostupňový súd a poskytol konajúcim správnym orgánom právne záväzný názor na ďalší ich postup v konaní, v ktorom bude povinnosťou žalovaného správneho orgánu, ako aj správneho orgánu

prvého stupňa postupovať vo vyššie naznačenom smere a vykonať žalobcom žiadanú opravu chyby tak, že v časti C listu vlastníctva č. X., katastrálne územie D. bude zapísané záložné právo v prospech pôvodného záložného veriteľa – S., a.s., Bratislava, a až následne po vykonaní tejto opravy bude žalobca oprávnený na základe zmlúv o postúpení pohľadávok domáhať sa jeho zápisu ako záložného veriteľa postupom podľa § 34 a nasl. katastrálneho zákona.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nedá, v spojitosti s námietkou žalovaného o povinnosti súdu **skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky**, poučiť žalovaný správny orgán, že v konaní, ktorého predmetom je súdny prieskum správnych rozhodnutí podľa piatej časti OSP, súdy preskúmavajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov **zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy**, pričom im neprináleží v rámci tohto konania rozhodovať o platnosti resp. neplatnosti akýchkoľvek zmlúv, založených právnym odvetvím súkromného práva, doplniac zároveň, že tieto sporné otázky môžu byť len predmetom určovacej žaloby podanej podľa § 80 písm. b) OSP. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil túto námietku ako irelevantnú.

Vychádzajúc z uvedeného mal odvolací súd, súladne s názorom prvostupňového súdu, za to, že napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto vyššie napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 OSP a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP potvrdil.

Naopak po preskúmaní dôvodnosti odvolania žalovaného, **namietajúceho výšku priznanej náhrady trov konania**, dospel odvolací súd k potrebe zmeniť napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 220 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania **vo výške 406,71 €**. Odvolací súd, na rozdiel od prvostupňového súdu, nepriznal žalobcovi v rámci uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia **odmenu za spísanie žaloby**, nakoľko táto bola spísaná dňa 24. júna 2009, avšak žalobca na základe plnomocenstva nachádzajúceho sa na č. 1. 29 súdneho spisu, splnomocnil svojho právneho zástupcu na zastupovanie v predmetnom súdnom konaní až dňa 3. septembra 2009 a taktiež nepriznal žalobcovi za účasť na vyhlásení rozhodnutia dňa 25. novembra 2009 ním uplatnenú odmenu vo výške 26,74 €, ale iba odmenu vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny t.j. 13,37 €, a to odvolávajúc sa na ustanovenie § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Vo zvyšnej časti súdom priznanej náhrady trov právneho zastúpenia odvolací súd nezistil relevantný dôvod na ich nepriznanie, resp. úpravu, nakoľko tieto boli vyčíslené v správnej výške.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, pozostávajúcu z uplatnených trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby (písomné vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 53,49 € a za režijný paušál vo výške

6,95 €, t.j. celkom 60,44 € s tým, že zaviazal žalovaného, aby tieto zaplatil na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. Ď., PhD., vedený v T., a.s., číslo X., v lehote troch dní podľa § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. marca 2011

**JUDr. Jaroslava F ú r o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth